

Ára 1000 korona

HAJDUFÖLD

1924. év április 4.

PÉNTEK

Debreczen, VI. evf. (79.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 20000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1000 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Részleteiben is elfogadták a középiskolai reformot

Klebelsberg kultuszminiszter az iskoláztatási viszonyokról - Mentelmi ügyek a Ház előtt
Letárgyalták a társas háztulajdonról szóló javaslatot

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed tizenegyre nyitotta meg **Szvitovszky Béla** elnök.

Vasadi Balogh György, a középiskolai törvényjavaslat előadója reflektál a vita során elhangzott felszólalásokra. A felszólalásokból az a tanulság, hogy az egységes középiskola megvalósíthatatlan. Helesnek tartana, ha a kormány intézkedne az osztályok növelése tekintetében. Kéri a javaslat elfogadását.

Ezután

Klebelsberg Kunó

szólal fel: Kijelenti, hogy elsősorban új tantervek szervezésére, új iskolaépületek felállítására van szükség. Magyarország 7 millió lakosa közül 1 millió 90 ezer nem tud írni. 1921-22-ben hatvannál több tanulóval túlszűfolt elemi iskolai osztályok száma 1320 volt. Időközben szerveztek 1070 új tanítói állást és a nem állami iskolákban 1267 új népi iskolai tanítói állást.

Még 133 tanítói állásra, a vidéken pedig 650 tanítóra volna szükség. A szakoktatást külön törvényben akarja szabályozni.

A női középiskola kérdése nincs a javaslatban. Elismeri, hogy a női oktatást a gazdasági és szakoktatás kiépítésével kell megoldani. Széleskörű ankétot szándékozik a kérdés tárgyalására összehívni. Erre

fel is kérte már a **MANSZ** segítségét.

A tanárképzésre vonatkozólag már készen van a törvényjavaslat és még a nyári szünet előtt a Ház elé fog kerülni.

Numerus clausus kérdésére vonatkozólag kijelenti, hogy nem tesz javaslatot a numerus clausus eltörlésére.

A **tanárok anyagi helyzetéről** szólva megjegyzi, hogy ő is tudatában van annak, hogy milyen súlyos viszonyok között teljesítik feladatukat a tanárok. Erdemeiket honorálja, mert megnyitja számukra az V. fizetési osztályt. Különben

nagyobb előléptetések lesznek.

Kijelenti, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a tanítást télen 9 órákor kezdjék.

Kéri javaslatának a részletes tárgyalás alapjául való elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadja.

A Ház a javaslat egyes szakaszait nagyobb részben eredeti szövegükben, vagy pedig kisebb módosításokkal fogadta el. Ezzel a

középiskolai javaslatot részleteiben is elfogadta a nemzetgyűlés.

Áttérnek

a mentelmi ügyek

tárgyalására.

Peyer Károly és **Nagy Ernő** mentelmi jogot a nemzetgyűlés felfüggeszti.

Nagy vita indult meg **Reisinger Ferenc** mentelmi jogának felfüggesztésénél. Reisinger a szociáldemokraták ülésén röpiratokat osztogatott, amelyek miatt a **debreceni kir. ügyészség mentelmi jogának felfüggesztését kérte.** A röpiratban **gyalázkodó és súlyos támadások** vannak a ker. szociálisták ellen.

Széchenyi Viktor: Szabad folyást kíván engedni a bírói eljárásnak.

Zsidóellenes tüntetések Nagyváradon és Temesváron

Temesváron az antiszemita diákok megzavarták a purim-bált - Fegyveres őrcsapatokat szervez a megrémült nagyváradi zsidóság

(A **Hajdúföld tudósítójától**.) Ujában Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár lett a főszékhely az oláh antiszemita mozgalmaknak. Azok a városok pedig, amelyekben a lakosság nagy százaléka zsidó, szünterei a tüntetéseknél, így pl. legutóbb

Nagyváradon és Temesváron voltak antiszemita zavargások, amelyek nagy rettegéssel töltik el a zsidó lakosságot.

Nagyváradon a zsidóság **örzöcsa-**

Ez a röpirat-típus bizonyítéka annak, hogy a szociáldemokraták milyen eszközökkel dolgoznak.

Több felszólalás után a Ház a mentelmi bizottság javaslatát fogadja el.

Áttérnek

a társas háztulajdonról szóló törvényjavaslat

tárgyalására.

Pesthy Pál igazságügyminiszter: A javaslat azt célozza, hogy többek egyesülése folytán új lakások épüljenek, miáltal a lakásínség enyhülne. A fogadósok felelősségéről szóló törvényre szükség van azért, mert a háború után megélénkült forgalom következtében kevésbé megbízható egyének vették kezükbe a szállodákat és vendéglőket. Kéri a javaslat elfogadását.

A nemzetgyűlés általánosságban **vita nélkül el is fogadta a javaslatot.**

Az ülés két órákor ért véget.

Több jelentéktelen ügy letárgyalása után a vita folytatását péntek délelőttre tűzték ki.

patokat szervezett. Temesváron a purim bált zavarták meg az antiszemita műegyetemi hallgatók, akik áthatoltak a kivezényelt katonai kordonon, behatoltak a bálterembe, ahol megjelenésük nagy pánikot okozott.

A katonaság megerősítésére újabb csapatok érkeztek

és két óra elkeseredett küzdelem után visszaszorították a tüntetőket.

A forgalmi adó és a lakbérkérdés az egyesített bizottságok előtt

A szanalási javaslatok tárgyalása

Budapest, április 3. A nemzetgyűlés együttes bizottsága folytatta a szanalási javaslatok tárgyalását. A javaslat részletes tárgyalása folyamán többen

a forgalmi adó

eltörlését és módosítását követelték.

A felszólalásokra **Vargha Imre** államtitkár válaszolt, kifejtve, hogy a forgalmi adó **olyan nagy hányada az állami bevételeknek, hogy azt elejteni lehetetlen.** Egyébként ma már Európa minden állama egyformán szedi a forgalmi adót. Az őrleési adó megszüntetésével kapcsolatban kijelentette az államtitkár, hogy a gabonakereskedelem és a malomipar megadóztatása tulajdonképpen nem adóztatás. A régi törvény azért nem vette fel a malmo-

kat és a gabonakereskedelmet a forgalmi adót fizetők közé, mert a gabona és őrleési adóban már az egész forgalmi adót megfizették.

A délutáni tárgyaláson

a lakáskérdés

adott hosszabb vitára alkalmat. Néhány felszólalás után **Bethlen István** miniszterelnök tett nyilatkozatot ebben a kérdésben. Kijelentette, hogy a közüzemi pótlékot és a házhasonrészességet addig, amíg a házbérek nem érik el az 50 százalékos aranyparitást, a lakók, azután a háztulajdonosok fizetik. Közgazdasági szempontból rendkívül fontos az építkezések nagyobb arányú megindulása és különösen fontos ez a munkásság szempontjából, amelynek keresetet tud biztosítani. A kormány

a maga részéről komolyan veszi a munkabérek egyeztető bizottságokat, a szociáldemokrata képviselők azonban ultimátumként azt követelték, hogy ezek a bizottságok nem egyeztető, hanem döntő bíróságok legyenek. Kéri, ne ragaszkodjanak a döntő bizottsági formához, mert ez a kérdés megoldását egyáltalán nem biztosítja.

A lakáskérdés kapcsán felszólalt **Vass József** népjóléti miniszter is, aki kijelentette, hogy a lakásokkal üzérkedők ellen nem tud eljárni mindaddig, amíg konkrét dolog nem kerül elébe. Abban a pillanatban, amikor a lakberek elérnek egy bizonyos színvonalat, megszűnnek ezek az anomáliák. Az a felfogása, hogy

kínálat fog jelentkezni ez esetben a lakáspiacon.

A kormány akciójából összesen 2000 kislakás épült fel eddig, de lehetetlen a lakásépítkezés kérdését továbbra is államilag adminisztrálni.

Véres incidens Bácsalmáson a tagosítás miatt

A felizgatott tömeg megtámadta a csendőröket

Mohács, április 3. Ma délelőttre tüzte ki a pécsi törvényszék **Funták Gyula** bácsalmási járásbíró kérelmére a földtagosítást. A tagosítás ellen hetek óta izgattak és megakadályozása érdekében heves agitáció volt. Már a kora reggeli órákban

százakra menő tömeg hullámozott a város háza udvarán,

majd amidőn **Funták** alakját megpillantották, óriási zsvajban törték ki.

Minthogy a hangulat egyre izgatottabb lett, a kirendelt 7 főből álló csendőrszázad a bíró szobájába elé vonult, ahová **Funták** bement, mert féltő volt, ha kinmarad, agyonlövik. **A felvonuló csendőröket kövekkel fogadták,** de a járőr a főjegyző szobájának ajtajáig utat nyitott magának, ahol elhelyezkedett. A nyugalom nem tartott sokáig.

A tömegből ilyen kiáltások hallatszottak: **Le kell őket ütni! El kell venni tőlük a fegyvert!** Az előlálló megragadták a csendőröket és a fegyvereket elakarták venni. A felizgatott tömeg látva ezt, vérszemet kapott és a csendőröket botokkal kezdte ütlegelni. Erre

a csendőrök önvédelemből fegyvert használtak,

minek következtében halálos sebet kapott **Koller János**, akit haslövés ért, **Keller Illés**, aki szintén haslövést és szurást kapott. **Cselinak** Mártonnak a lövések 5 ujját vitték el és alkarcát zúzták szét. **Rohelm János** arcán sérült meg. Rajtuk kívül még néhányan sebesültek meg könnyebben.

A közvédelmi hatóság, a bíróság és a hadbíró ez ügyben a legszélesebbkörű vizsgálatot indította meg.

Főiskola

A SzEFHE összes csoportjai április 5-én este fél kilenc órakor az Angol Királyi fehértermében együttesen tart rendeznek. Az összejövetelen csak az együletek tagjai jelenhetnek meg.

Választmányi ülés a SzEFHE-ben.
A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének nagy választmánya április 4-én este fél 8 órakor az egyesület hivatalos helyiségében (Péterfia-utca 25. szám) választmányi ülést tart. Az egyesület vezetőségének feltétlen és pontos megjelenését ezúton is kéri a vezetőég.

Verekedés az ételhordóval

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt éjjel Ferenczy Lajos és Bodnár János debreceni cipészsegédek, akik a Dobó-utca 5. szám alatt laknak együtt; jó barátok — az egyik Csapó utcai korezmában mulattak, borozás közben, italos állapotban összeszóalkoztak. Szót szó követett s a felingerült Bodnár

egy ételhordóval Ferenczyt fejbeütötte,

akinek a feje az ütés következtében beszakadt. Súlyos sérülésével be szállították az egyetemi klinikai telepre. A sérültet csütörtökön hallgatta ki dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazó. Ferenczy eladta, hogy a verekedésre, mivel ittas volt — nem emlékszik s jóbarátja ellen feljelentést nem tesz, megbüntetését nem kívánja.

A Kormányzó a kiskörei hid megnyitásán

Abadszalók, április 3. Kisterege—Kisujszállás közötti vonalon Kisköre és Abadszalók vasútállomás között a vasuti hidat, amelyet annak idején az oláhok felgyújtottak és felrobantottak, most ujja építették és ma délután 1 órakor ünnepélyes keretek között

átadták a forgalomnak.

A hid 732 méter és így jelenteg Magyarország leghosszabb vasszerkezetű hídja.

Az átadási ünnepélyen megjelent Nagybányai Horthy Miklós Magyarország Kormányzója és felesége is. A hídfőnél az ünnepélyen előkelő közönség jelent meg, élén Walkó Lajos kereskedelmi miniszterrel.

Az udvari vonaton érkező Kormányzót Alexander Imre alispán üdvözölte.

— Az elmúlt évtizedben — válaszolt a Kormányzó — a pusztulás lett urrá az egész világon. A mi szép hazánkon is végigseper a rombolás szelleme és a megcsontított ország ma is ezer sebtől vérzik. Törhetetlenül hiszem, hogy a csendes, de

celtudatos megfeszített munka megfogja gyógyítani, befogja hegeszteni a balsors ütötte sebeket.

Egy ilyen seb gyógyulását ünnepeljük ma. Minden ilyen eredményben szimbólumát látom a nemzet élni akarásának.

Ezután a Kormányzó kíséretével együtt gyalog átsétált a hídon a Tisza jobbpartjára. A jobbparti hídfőnél Izsák Gyula alispán mondott üdvözlő beszédet.

A Kormányzó a következőképp válaszolt: A mai napon egy ujjonnan épült hídon megindul ismét a forga-

lom. Az ország helyreállításának munkájában jelentős lépéssel haladtunk előre. Szorosabban kapcsolódik ismét össze hazánk istenáldotta szép vidéke. Amint a gazdasági életben szükség van erre az összeforrásra, épügy

szükség van erre a lelkek szempontjából is.

A Kormányzót szavai végeztével meleg ovációban részéztették.

A Kormányzó délután 5 óra 40 perckor indult vissza Abadszalókról Budapest felé.

A Tisza Tokajnál szétrombolta a gátat Nyolc méter magas vizállás Tokajnál - A Felvidéken hatvanezer halászt borított el az árvíz

Budapestről jelentik: A Római-fürdőnél, valamint Aquinikum környékén a víz áradása következtében előtörő talajvíz lehetetlenné tette a közlekedést. A földmivelésügyi minisztérium vízrajzi osztályának jelenléte igaznak bizonyult,

a Duna elérte a 6 méter magasságot.

Az árhullám jelenleg Dunapentélén van.

A befutott jelentések szerint a Tisza és mellékfolyói mind apadni kezdenek. A Hernád, Sajó, Topolya az utolsó 24 órában 40—50 centimétert apadtak és így ezt a vidéket sem fenyegeti veszély. Áradást csak Kunszentmártonról jelentenek.

Tokajból jelentik, hogy ott a Tisza ma reggel 8 méter magasságban

elérte a kulminációs pontot. A víz árja tegnap a part egyes helyein elsodorta a gátat.

A víz az alsó utcákba hatolt és azok nagy részét elöntötte, a kerítéseket elsodorta és több ház összeomlott. Az ár a vasuti töltést is elrontotta, úgy hogy a vasuti közlekedés is több óráig szünetelt. Sokkal

nagyobb arányú a felsőmagyarországi árvíz.

Kassáról jelentik, hogy az árterület 60 ezer katasztrális hold. A szakértők szerint az árvíz nem annyira a földeken, mint inkább a falvakban okozott károkat. Összesen 12 falu szenved az árviztől. Nagy az áradás Zemplén közszégnél, ahol a Laborca, Latorca és a Topolya a Bodrogra torkollanak.

A finn-magyar testvériség ünnepe Debrecenben

A Csokonai-Kör finn-estélye az Urániában

(A Hajdúföld tudósítójától.) A finn-magyar testvériségnek igazi szép ünnepe volt az az estély, amelyet Helga Sailó finn művész nő közreműködésével rendezett csütörtökön este a debreceni Csokonai-Kör. A város urai magyar társadalmá zsu-folásig megtöltötte az Uránia-mozgó nagytermét s el lehet mondani, hogy Debrecen közönsége olyan impozáns tömegben vett részt az ünnepélyen, hogy ez valószínűleg a testvériségben ment a finu-magyar testvériség mellett.

A nagyszertűn sikerült ünnepélyt a Mácsay Sándor kitanú vezetője alatt álló kollégiumi kántus nyitotta meg a finn nemzeti himnusz elnevelésével. Utána dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Kör elnöke mondott rövid megnyitó beszédet, amelyben rámutatott a finn és magyar népek testvérvoltára, majd meleg szavakkal emlékezett meg Alpó Sailórlól és feleségéről, akik nemes lelkesedéssel fáradoznak azon, hogy a testvéri kapcsolatokat még szorosabbra fűzzék.

A megnyitó után Ispanovits Sándor budapesti igazgató-tanár tartott lebilincselő előadást az ezer tó országáról, a csodás szépségű Suomiról. Az előadás keretében bemutatott igen sikerült vetített képeken egymás után vonultak fel a nézők szeméi előtt Finnország gyönyörű tájai, a Helsincki, a finn főváros és a nagyobb finn városok nevezetességei. A közönség élvezettel hallgatta és a végén lelkesen megtapsolta a kitűnő előadást.

Ezután az estély legértékesebb művészi élménye következett. Helga Sailó Boross Olga finom és művészi zongorakísérete mellett — melegzengésű behelzőlő hangján a finn zeneirodalom legrészebb dalait szólaltatta meg. Mély lélekből fakadó művészete, ragyogó énektechnikája őszinte nagy élvezetet szerzett a közönségnek, amely minden egyes dal után tomboló tapsviharral ünnepelte Helga Sailót, akinek több dalt meg is kellett ismételnie.

Különösen elemi erővel tört fel a tapsvihár a Rákóczi nótá és az Őszi harmat után, amelyeket tiszta magyar nyelven énekelt Helga Sailó.

Ezután Ispanovits Sándor tartott ismét igen élvezetes, érdekes előadást a finn kultúráról, a finnek zenei műveltségéről.

Majd ismét Helga Sailó meleg, finom zengésű szopránját ünnepelte őszinte nagy tapsal a lelkes publikum, különösen a Gyenge violának telőrlött az óga kezdetű kuruc nótá előadása váltott ki viharos tetszést.

Boross Olga zongoraművésznő zongoraszáma precíz technikájával, érzésteli interpretálásával stílusosan illeszkedett be az előkelő színvonalu est keretébe.

Ezután ismét Sailó Helga adott elő finn népdalokat a közönség forró és szűnni nem akaró ünneplése mellett. Végül a kollégiumi kántus énekelt Mácsay Sándor karnagy vezetésével egy finn népdalt, mely után a műsor a finn himnusz elnevelésével véget ért.

Felemelték a ciframénes fedeztetési díját és a bikabért

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsa csütörtöki ülésében a gazdasági bizottság javaslata alapján felemelte a ciframénes fedeztetési díját 25 kilogramm buzára, ugyszintén felemelték a bikabért is 5 kilogramm buzára és a kutbért másfél kilogramm buzára. Szó esett a tanácsban arról is, hogy ezeket

a díjakat valorizálva hajtsák be, azonban ezt több tanácstag ellezte s ezért úgy döntöttek, hogy megbízást adnak a számvonóságnak oly irányban, hogy találja meg annak a módját, miképpen lehetne ezeket az összegeket az esetleges pénzügyi romlásokból előállható elértéktelenedéstől megóvni.

A Dóczy-intézet Csokonai-ünnepe

(A Hajdúföld tudósítójától.) A ref. leányközépiskola Csokonai-ünnepére nagy lelkesedéssel készül a leányserg. A próbákat Halassy Marika és Ch. Perczel Karola vezetik, kik elragadtatással szólnak a szereplők ügyességéről. „Dorothyát” Tóth Lenke VI. g. oszt. alakítja, ki finom megértéssel emeli érvényre a szerep komikumát. Kőlcsey Klára IV. g. oszt. „Karnevált”, Huszár Lionka VII. g. oszt. „Vénus”, Nándassy Sára IV. g. oszt. „Hymen”, Havas Évike I. a. oszt. „Anor”, Timár Kató VI. g. oszt. „Opor”, Hegedüs Lóna IV. g. oszt. „Bordács” szerepében fognak elsőrangú produkálni. A táncokban 100 növendék vesz részt, kik közül Baltazár Icu, Baltazár Évi, Galánffy Ilonka, Tervey Rózi, Gábor Évi, Budaházy Baba mint az intézet volt növendékei készséggel sietnek az iskola némes céljainak támogatására. A nyitány klasszikus magyar muzsikáját s a táncok kíséretét a katonazenekar szolgáltatja, Nőih Antal karnagy vezetésével.

Elfogták a Váci-utcai gyilkost

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, az elmúlt napokban borzalmas módon meggyilkolták Budapestben a Váci utcában Raffersberg Irmát, akinek

a nyakát elvágták és a hasát több vágással felmetsztették.

A rendőrség a gyilkossággal kezdettől fogva Oreskovics Bogumilnét gyausította, aki azonban elúnt az üldöző detektívek elől. Ma azonban sikerült Oreskovicsnének nyomára jönni.

A Szent Lukács gyógyszállóban a detektívek megmutatták az asszony fényképét a szálló személyzetének és a háziszolga a fényképen felismerte azt a hölgyet, aki a II. e. 87. számú szobájában lakik. A detektívek a háziszolgát előre küldték, nézze meg, hogy az ott lakó hölgy jobb arcán van-e egy hosszú mütéti forradás.

A háziszolga bement valami ürügyel és közben meglátta az asszony arcán a forradást. Erre odaállt az ablakhoz, nehogy Oreskovicsné az udvarra vethesse magát. A detektív benyitott és miután a szolgálta intett, hogy igenis látta a vágást az asszony arcán,

odalépett és letartóztatta. Ezután behozták a főkapitányságra, ahol megkezdték kihallgatását.

ALAPITATOTT 1882-BEN.

EGYEDÜLI SZAKÜZLET

Csendőr, rendőr, vasutas és vámőri rangjelzések, kitüntetések és jelvények nagy raktára

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

(A NAGYTEMPLOM MELLETT).

Előnyös húsvéti bevásárlások!

Szolid árak!

HIREK

1924 április 4. (Péntek)

Prot.: Izidor. Kath.: Izidor.

1949 Klapka és Damjanics vezérsége alatt a magyar honvédek fényes győzelmet aratnak Tüpióbcskénél Jellasics csapatai fölött.

1807 Az olaszok szabadsághősének Giuseppe Garibaldiának születése Nizzában.

Időjárás: Hazánkban az eső nem volt nagyobb mértékű. Legtöbb eső Budapesten esett 13 mm-t. Egyébként többnyire csak néhány milliméter csapadékot mértek. A hőmérséklet, a középértéket tekintve, néhány fokkal a normális alatt van. Időjárás: Még többnyire csapadékos idő várható, lényegtelen hőváltozással.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11.ig, d. u. 4-7.ig.

Csokonai-színház este fél 8 órakor B) bérlet Sybill.

Hentesiparosok szakosztályi ülése fél 8 órakor az Ipartestületben.

A Kálvinista Templomegyesület hitvédelmi szakosztályának ülése 6 órakor a Kollegiumban.

Vigszínház: Zoro és Huru.

Apollo: Forgószél kisasszony.

Urania: Zoro és Huru.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszaru, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonay.

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részvénytársaság ma, pénteken d. u. 5 órakor tartja ezévi rendes közgyűlést a Kereskedelmi Akadémia dísztermében. Ezután is kérjük t. részvényeseinket, hogy azon megjelenni szíveskedjenek. **Az igazgatóság.**

Előadás a Templomegyesületben. Ma, péntek délután 6 órakor a Kollegium dísztermében a Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztálya gyűlést tart, melyen **Megyercsi Béla** „Református problémák” címen fog előadni.

Az evangélikus presbiter-oktató isztentisztelet és közgyűlés. Az evangélikus egyház április 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes isztentiszteletet tart az egyháztanács tagjait. Istentisztelet után közgyűlés lesz, melynek tárgya az 1923 évi és a karácsonyi gyűjtés számadásának letárgyalása.

Kulturdélután a Katolikus-Otthonban. Április 6-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Katolikus-Otthon kulturdélutánján az előadó: **Béthy György** apostoli kormányzó helynöki titkár lesz. Előadásának címe: **Az oltáriszentség és a társadalom.**

A pénzügyi adókat. A pénzügyi adókat és egyéb nyereséggel dolgozó vállalatok jövedelmi adóját kivét a bizottság azzal a javaslattal lépett a tanács elé, hogy ezeknek a debreceni intézeteknek a jövedelmi adóját összesen körülbelül 22 millió koronában állapítja meg. Az egyes intézetek a rájuk kivetett jövedelmi adót a kézbesítéstől számított 15 napon belül kell befizetniük.

A horvátországi szikerek ismeretése és javítási lehetőségei címen dr. **Siegmund Elek** műegyetemi nyilvános rendes tanár április 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyei tanácsban előadást tart. Az előadást a Mezőgazdasági Kamara rendezte a Mérnökök és Építésszervezet Nemzeti Szövetségének közgyűlése keretében. Az előadás az érdeklődő közönséget ezután is meghívja a rendezőség.

Új törvényszéki tolmács. Az igazságügyminiszter Vallay Ferenc róm. kath. polgári iskolai tanárt a debreceni kir. törvényszék mellé állandó hites tolmácsá kinevezte.

Adomány a barakkoknak. A nyulási barakkban nyomorgó két család részére N. N. 100 ezer koronát adományozott. A jószívű adományozónak ezután mond köszönetet a Hajdúföld szerkesztősége.

Csiha Endrét nem helyezik vissza állásába

A főispán megfelebbezte a fegyelmi választmány határozatát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csiha Endre vármegyei másodfőjegyző nagy port felvert ügyében ismételen érdekes fordulat következett be. Nemrégiben a vizsgálóbíró megszüntette a Csiha ellen sikkasztás miatt indított eljárást s ennek alapján a fegyelmi választmány egy éjfélig tartó

izgalmas tanácskozás után

Csiha Endrét visszahelyezte állásába.

A Hajdúföld értesülései szerint dr. Hadházy Zsigmond főispán nem tartja megfelelőnek a fegyelmi választmány határozatát és ezért azt megfelebbezte a belügy-

miniszterhez, Csiha Endre állásába pedig Uzonyi Barnát helyettesítette be.

A „jogtalanul eltulajdonított dísznők” ügyét tehát

nem sikerült egy-kettőre befejezni,

mint azt a vármegyénel néhányan szeretnék volna, mert Hadházy főispánnak elhatározott szándéka, hogy a Csiha-ügyet korrektil és az igazság szellemében fejeztesse be.

Egy ismeretlen asszony a villamos elé vetette magát

Öngyilkosság a Péterfia-utcán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtök délelőtt borzalmas öngyilkosság történt Debrecenben, a Péterfia-utca 60. sz. ház előtt.

Tíz óra után a 29. számú villamos teljes sebességgel haladt a Nagyerdő felé, mikor a Péterfia-utca 60. szám előtt, a kaszárnya és a Margit fürdő között egy idősebb asszony, aki a gyalogjárón és a sín között egy fa megett állott, hirtelen elugrott s

a robogó villamos elé vetette magát.

A kocsivezető azonnal fékezett, de már nem tudta megakadályozni, hogy a villamoskocsi keresztül ne menjen az életunt asszonyon, akinek a

fején ment keresztül a kerék.

A Magyar Mérnökök és Építésszervezet Nemzeti Szövetségének debreceni osztálya szombaton, április 5-én este fél 9 órakor a vasúti vendéglő nagytermében dr. **Siegmund Elek** tiszteletére összejövetelt tart, amelyre, ugyancsak a vasárnap délelőtt fél 11 órakor a vármegyei tanácsban megtartandó mérnöki évi rendes közgyűlésen a tagok minél számosabb megjelenését kéri az elnökség.

Hét milliót jövedelmezett a Vöröskereszt bál. A debreceni Vöröskereszt Egyesület választmánya a főispáni hivatalban ülést tartott, amelyen elszámolták a legutóbbi Vöröskereszt bál jövedelméről. A bál tiszta jövedelme 7 millió 100 ezer korona volt. Ebből 2 millió koronát a vöröskereszt ápolónői tanfolyamának adott az egyesület. A választmány köszönetet mondott a bál rendezőinek és mindazoknak, akik ennek a szép eredménynek elérését lehetővé tették.

A mezőgazdasági munkások vasúti kedvezménye. A kereskedelmi miniszter azoknak a mezőgazdasági munkásoknak, akik az aratás idején el akarnak messzebb eső vidékre utazni, ötven százalékos menetjegy kedvezményt adott, abban az esetben, ha legkevesebb nyolcas csoportban utaznak s ha a munkaadókkal a szerződésüket az elsőfokú iparhatóság előtt fogják megkötöni.

Nyukosz lakok figyelmébe. Kedvezményesáru burgonya készpénzfizetés mellett vasárnap délelőtt 11-12 óráig a Nyukosz irodában (Kossuth-utca) előjegyezhető.

Baleset. Végvári László 23 éves munkás az egyetemi építkezésnél dolgozott s leesett egy alványról. Súlyos sérüléseivel beszállították a sebészeti klinikai telepre.

Természetesen nagy riadalom támadt az utcán s nagy tömeg gyűlt egybe. A gyorsan előhívott mentők beszállították az eszméletlen állapotban levő nőt a sebészeti klinikai telepre, ahol azonban, anélkül, hogy magához tért volna,

súlyos sérülésebe belehalt.

A nőnek a kilétét eddig még nem sikerült megállapítani, semmi olyan írást nem találtak nála, amelyből kilétére következtetni lehetne. A vizsgálat kétségkívül megállapította, hogy a nő

öngyilkosságot követett el

s a kocsivezetőt semminemű felelősség, gondatlanság nem terheli.

Az öngyilkos nő kilétének megállapítására megindult a vizsgálat.

A városi nyomda önköltési árai. A városi nyomda a város részére készült nyomtatványok önköltési árát a nagy áremelkedésekre való tekintettel ismét felemelte. A tanács elfogadta ez újabb emelést. Nagyon kifizetné magát a városnak, ha Debrecen többi nyomdávalaitól is árajánlatot kérne be, mert nem lehetetlen, hogy akadna vállalat, amely olcsóbban tudná szállítani a nyomtatványokat, mint a város saját nyomdája.

Egeret, patkányt biztosan kiűri a szabadalmazott „Radikál” huskivonat irtóanyaggal. Kapható az összes gyógyszertárakban és a feltalálónál: **Standardt**, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 14.

Gazdák! Máltartók! csak Kwizda restitutions fluidját használják. Mindenütt kapható.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Péntek: Sybill, operette. B) bérlet. Szombat: Pompadour, operette. Vasárnap délután: Pompadour, operette. Vasárnap este: Sybill, operette. Hétfőn: Buzakalász, szindarab. A) bérlet, bemutató.

Gésák. Owen Hall és Sidney Jones kedves régi operettjében, a **Gésákban** mutatkozott be csütörtökön este a Csokonai-színház új primadonnája, **Kádár Böske**. A publikum meleg szíveséggel fogadta **Timár Ilá** örökösét, akinek illuziókeltő szin-

padi megjelenése, kellemes, kulturált szopránja s ambiciózus játéka egész a vastapsig lelkesítette a nézőteret. A bemutatkozásra választott szerep azonban nem volt a legszerencsésebb: egyrészt, mert a gésa **tipus**-alakjának alakításából nem ítéhető meg az actrix művészi **egyénsége**, másrészt az énektechnikai bravurokat megkövetelő részekenél hátrányosan érzett meg az új primadonna hangterjedelmének, különösen a felső regiszterekben mutatkozó korlátozott volta. A tetszésnyilvánításokból kijutott **Kovács Lajosnak** is, akit a karból állított a direktció a darab tenorpartijának előekelésére. Hangja mindenestre megérdemli az intenzívebb foglalkoztatást és további képzést. A többi szereplők a tavalyi előadás színvonalát mindenben megőrizték elismerésre méltó alakításaikkal, új volt még **Sós**, aki a japán markí groteszk figurájával sok megérdemelt derűt fakasztott. Az itt-ott bizonytalanul mozgó **kart Müller Mátyas** energikus vezetését fogta össze. A rendezés **Unger István** hozzáértését és izlését dicsérte.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház

A közönség kedvenc operettje a „Sybill” kerül ma este színe B) bérletben, a címszerepben **Kádár Böske**vel, az ujonnan szerződött primadonnával, ki a tegnapi bemutatkozása alkalmából meleg sikert aratott.

Tiszviselő-estben megy szombaton Fall Leo gyönyörű zenéjű, bájos „Pompadour” operettje.

A Csokonai-színház tisztelt bérleit tisztelettel felkéri a színház igazgatósága, hogy a hátralévő szezonra a bérletet egy összegben vagyis 12-12 előadásra fizessék be. Ezzel szemben, ha közben, ami most havonta történik, helyáremelés lenne, — úgy a bérletet ez nem érintené. A bérletet — illetve a 12 előadásra szóló összeget e héten péntekig kell befizetni. A hátralékos bérletösszegeket is péntekig okvetlenül befizetni szíveskedjenek. Aki havonta akarja tovább fizetni a bérletét (erre helyáremelés vonatkozik) az áprilisban 4 előadásra fizet.

Vigszínház-mozgó

Urania mozgó

Zoro és Huru „A strandfotografusok” burleszk. Kisérő: **Fix-Fox** lábtüpművészek. Jön: **Halál vitorlás**.

Jön: **Rodolf** Valentinoval **Kaméliás** hölgy

Apollo-mozgó

Forgószél kisasszony. Tragikomédia 7 felvonás. Kisérő: **Minden jó**, na a vége jó.

Meteor-mozgó

Vasárnap „**Páris grófnője**” Világszéger. 2 rész egyszerre. Jegyelővétel d. e. 10 óráig. Csütörtökön „**Halálszakadék**”.

RESTEDZÉS

Elmarad az MTK mérkőzés

(A Hajdúföld tudósítójától.) A vasárnapra tervezett MTK mérkőzés, amelyet a debreceni egyesületek kombinált csapataival játszottak volna le elmarad, miután az MTK olyan súlyos anyagi feltételeket szabott, hogy azokat a debreceni egyesületek nem tudták elfogadni.

A DTE labdarúgó szakosztályának tisztújító közgyűlése. A DTE labdarúgó szakosztálya csütörtökön tartotta tisztújító közgyűlést, amelyen a szakosztály tisztikara a következőképen alakult meg: **Diszelnök** Létay Lajos, társelnökök **Kardoss Géza** és **Keiner Armin**, ügyvezető elnök **Nuszbaum Jenő**, labdarúgó igazgató **Römer Richárd**, főtitkár **Weisz Béla**, intéző **Horváth Endre**, előadó **Kaczander Miksa**, ellenőr **Szekely Andor**.

A vidéki válogatottak budapesti programja. A vidéki válogatottak próbamerkőzésére Debrecenből kiválasztott játékosok, **Farkas, Fried II., Fejér, Szolárszky, Vampetich**, ma, pénteken délelőtt utaznak Budapestre s este érkeznek meg oda. A

Futor szénsavas takarmánymész

gazdasági állatainknál nélkülözhetetlen, U. m.: sertés, juh és kecske, bárány, ló, csikó, szarvasmarha, valamint baromfi részére korpával, répával, darával elegyítve adagolandó.

Kapható: Kontsek Géza Debrecen, Kossuth-u. 15

válogatott játékosokat az Imperial szállóban helyezik el. A vidékiek ellen játszó fővárosi csapatok összeállítására a következő: Az olimpiai B csapat, — amely a vidéki B csapat ellen játszik, (ebben szerepel Friedl és Farkas) — a felállítására a következő: Fischer VAC—Takács II. FTC, Senkey MTK—Borsányi BTC, Zloch „33” FC, Bartos Török—Kramer „33”, Török UTSE, Jeszmás UTE, Csontos UTE, Reischer UTSE. A II. osztály összeállítására a következő: Fehér MAC—Belasits ETC, Szendrő BAK—Rebró Postás, Bukovi Ékszerész, Rokken UTE—Puhár BEAC, Kertész BEAC, Spitz NSC, Erhardt BEAC, Berkes Testvérség. Ez a csapat a vidéki A) válogatott ellen játszik. A vidéki válogatottjelölteket az MLSz vasárnapra is vendégül látja s megnézhetik az olasz—magyar mérkőzést.

A Belgiába utazó vidéki válogatott visszajövet Nyugatnémetországba Kölnben is fog játszani. Ezenkívül tervezték több németországi mérkőzést is.

A DEÁSE II. és ifj. játékosai szombaton este 7 órára a Royal étteremben levő club-helyiségben jelennek meg.

Uj sportegyesület alakul Nyiregyháza Nyiregyháza, ahol a sport minden ágra rohamosan fejlődik, új sportegyesület van alakulóban. Az új sportegyesület címe: Nyiregyházi Bőripari Sportegyesület. Az új egyesületben a bőripari szakmába tartozó iparosok és munkások tömörülnek. Az alakuló közgyűlés vasárnap lesz. Az új egyesületbe tömörült munkások, cipészek felajánlották, hogy valamennyien hozzájárulnak az egyesület alapítási költségeihez egy pár cipő elkészítése árával. Követendő és dicséretes példa.

A FÜLSZÓ

Magyar korona 0.0077^{1/2}

Zürichi zárás

Berlin 123, Hollandia 211.35, Newyork 573, London 2455, Páris 3400, Milánó 2525, Prága 1700, Brüsszel 28, Budapest 77^{1/2}, Belgrád 310, Bukarest 205, Bécs 80, Szófia 410.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 76000—78500, angol font 326400—336400, francia frank 4525—665, svájci frank 13220—620, cseh korona 2245—320, lei 390—410, lira 3365—475, dinár 930—965, német márká —, osztrák korona 10655—10965 fillér, Napoleon arany 264400 korona.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 112 papirkoronával.

Terménytőzsde záriat

A mai terménytőzsdén az irányzat szilárdabb. Különösen búzában mutatkoztak emelkedés, az árakat 17500 koronával emelték, 76 kilós tiszavidéki buza 315—17, egyéb 312—15, 79 kilós tiszavidéki buza 322—25, egyéb 320—22, a többi cikke változatlanok.

Ferencvárosi sertesvásár

Felhajtás 340 darab, Árak: Kőnyű 21—25 ezer, közép 22—24 ezer, nehéz 22500—25000.

Heller Testvérek R.-T.

Tőzsdebizománya

Arany János-utca 2. Telefon 11—91.

Helyi részvényeket veszünk, Tőzsdei megbízásokat igen előnyösen teljesítünk.

Zománcozott edények

kék és piros színben. Kátrány, aszfalt, bór és fahéjkezelésű lemezek. Horganyozott kerítés fonatok, ácsok, kapák, kaszák, vörösréz permetező gépek, éphetvasalások, butorvasalások legolcsóbban

Kovács Gyula vasüzletében Piac-utca 17. szám, Bika mellett sarkon.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

REGÉNY

Tavaszcvarók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

(Folytatás.)

XX.

— Van szerencsém doktor ur! — állította meg Ákóst egy kifent képű hadnagy, akinek a sapkáján oláh szalag díszelgett!

— Jó napot! — válaszolt Ákos s firkésze nézte az ismerősnek tetsző urat.

— Ugye már nem emlékszik rám?

— Bacsin hadnagy vagyok — és a kezét nyújtotta — Rév városban találkoztunk.

— Mit parancsol? — kérdezte Ákos még mindig bizalmatlanul.

— Par hete jöttem haza a feleségemmel — Edittel. Tetszik tudni

— meglehetősen zavarban volt — megházasodtam és a „román nemzeti comitè” kinevezett hadnagynak.

— Gratulálok — volt rá a kényeszeredett válasz.

— Köszönöm szépen. — Tegnap este, amikor haza mentem a comitéből, egy névjegyzéket is vittem magammal. Azután valahogyan a feleségem kezébe került. A magyar tisztok nevei vannak rajta, akik — közelebb hajolt Ákoshoz, szinte úgy sugta — Igen, a feleségem, addig nem nyugodtam, amíg becsület szóval nem fogadtam, hogy a doktor urat figyelmeztetni fogom. Hát kérem, jó volna, ha elhagyná Kolozsvárt...

— A kedves feleségének adja át kézsókomat és — köszöntöm!

— Tisztelettel s a faképnél hagyta.

— Hagyjam el Kolozsvárt — tűnődött — hát miért?! — Eanyire volnánk?

(Folyt. köv.)

Liszt

kicsinyben is előnyös árban kapható

Hortobágyalmom telepén Mester-utca végén.

Ugyanott friss tengeridara és csirkedara.

Alkalmi vétel

haláleset miatt. Hajduböszörmény legforgalmasabb helyén, Bocskai-u. 1425. sz. alatt levő jóhírnevű

Rácz-téle

vendéglő eladó.

4 szobás lakás, 1 konyha, 2 kamara, pince és melléképületekből álló házzal és teljes vendéglői felszereléssel. Hozzá tartozik a volt Munkapárti-Kör által bérelt 2 nagy vendéglői terem is. Vétel esetén a tulajdonosok az italmérési jogról lemondanak a vevő javára.

Bővebb felvilágosítást adnak a tulajdonosok: Rácz István és Fabian András, Hajduböszörmény, Hadházi-utca 1272. sz.

Beköltözhető négy szobát,

előszobát, konyhát, nagy borpincét, nagy udvart, kertét kap, ha a Timár-utca 11. számú házat megveszi. — Gazdálkodónak, iparosnak alkalmas

5848—5910/924. II.

Árverési hirdetmény a Tisza jobb partján levő füzeses terület bérbeadására.

Debrecen város tulajdonát képező s a Tisza jobb partján Tiszadorogma határában levő füzeses terület a f. évi április hó 12. napján 9 órakor a város-háza kistanács-terében megtartandó új nyilvános árverésen hat évi időtartamra haszonbérbe fog adni. Utóajánlatnak helye nincs.

Árverési feltételek a tanács gazdasági ügyosztályban (Városháza, II. emelet, 26. sz.) megtekinthetők. Debrecen, 1924 március 31.

Városi Tanács.

NEUMANN JÓZSEF

ER-KÓ

CIPŐÁRUHÁZA PIAC-UTCA 75.

Raktáron vannak elsőrendű uri és női cipők. Fehér és fekete vászoncipők, Sandálok. SZOLID ÁRAK!

Debreceni Állami Lakáshivatal elnökétől.

1860—924.

Pályázati hirdetmény

A debreceni állami lakáshivatalnál 1924 április 15-re üresedésbe jövő előadói állásra pályázatot hirdetek. Az állás ideiglenes jellegű és állami díjnoki állás javadalmazásával van egybekötve.

Csak jogvégzettséggel bírók, vagy hosszabb idő óta fogalmazási szakban működők pályázhatnak. Végelbírás alá vont állami, vagy törvényhatósági tisztviselők előnyben részesülnek.

A pályázati kérvények 1924 április 9-ig személyesen hozzám nyújtandók be.

A kérvény benyújtásakor a képesítés igazolandó, valamint a már állásban volt pályázók működési bizonyítványt is tartoznak csatolni. Debrecen, 1924 április 3-án.

Dr Sebess, elnök.

Boczonádi méhészeti cikkek

kizárólagos eladása

BAKOS vasüzletében Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Szabó János

elsőrangú uridivat és egyenruha-szabó szabósága egyen-, civil- és intézeti diáksapka üzeme

Püspöki palotában

a Nagytemplommal szemben van.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szócikk 1000 kor., minden további szó 100 koronára. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szócikk 1500 koronára. Minden további szó 150 koronára. Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeresen számítanak.

20 hektó jóbor eladó kisebb tételben is. Fűvészkert utca 14.

Üres ládák olcsón kaphatók Bészler és Dávid vaskereskedésben, Piac-utca 7.

Elveszett nőstény farkas kutya, nyakóvén Luci névvel. Megtalálóját jutalmaztatok, Miklós-utca 28.

Szemes tengeri és keltő Plimoth tojások eladók, Arany János u. 33. szám.

Hencserek, plüss szövet, bőrvászon diványok, afrikai löszörmatracok, szalon és bőrgarnitúrák kézzel kaphatók Debrecenben, Kárpitosmester Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

Elsőrangú kárpitos Szabó József, Városháza utca 1. Szent Anna sarkon. Kész hencserek raktáron.

Üvegezést és képkészítést tanyosán készít Hampel Jenő épület-üveges és képkészítő, Rákóczi-u. 44.

MEGÉRKEZTEK A TAVASZI UJDONSÁGOK úgy női mint férfi szövetekben. Kí e hirdetést felmutatja, az 10 százalékot kap.

Tegdes J. női és férfi szabó. Péterfia-u. 42. sz.

Utcai és alkalmi ruhák festője és vegytisztítója

BIRÓ

Gyász esetén festés

24 óra alatt készül

Arany Bika-mozi bejárat